

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาที่ทำการสอนระดับปฐมวัยและมีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย และเพื่อทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย และประเมินผลพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ มีขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาที่ทำการสอนระดับปฐมวัยและมีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีการจัดการศึกษาปฐมวัย และเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาที่ทำการสอนระดับปฐมวัยและมีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีประสิทธิภาพ และมีผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. ทุกมาตรฐานอยู่ในระดับดีและดีมาก โดยการสอบถามสัมภาษณ์ ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ราย และครูผู้สอนในระดับปฐมวัย จำนวน 6 ราย รวมจำนวน 10 ราย วิเคราะห์ผลดำเนินงาน การจัดระบบบริหารการศึกษา และบันทึกผลตามแผนปฏิบัติการและรายงานประจำปี

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการศึกษาจากสภาพการบริหารจัดการศึกษาจริงของสถานศึกษา จัดทำเป็นร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งกำหนดจุดมุ่งหมาย การพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อกำหนดการดำเนินการในระยะต่อไป

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการสนทนากลุ่ม และจัดเวทีรวมระดมสมอง เพื่อพิจารณา ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยเพื่อเสนอความคิดเห็น ตรวจสอบและประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ราย กลุ่มครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 5 ราย กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 ราย นักวิชาการ/ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 ราย และ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ราย รวมเป็น จำนวน 25 ราย นำเสนอร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 นำผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย นำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบโครงการ และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาจัดทำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยฉบับสมบูรณ์ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยมี 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างความเข้าใจกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มทดลอง โดยการประชุมอบรมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของ

เด็กปฐมวัย สร้างความเข้าใจผู้เข้าอบรม จำนวน 13 คน เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในการดำเนินการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ดังนี้

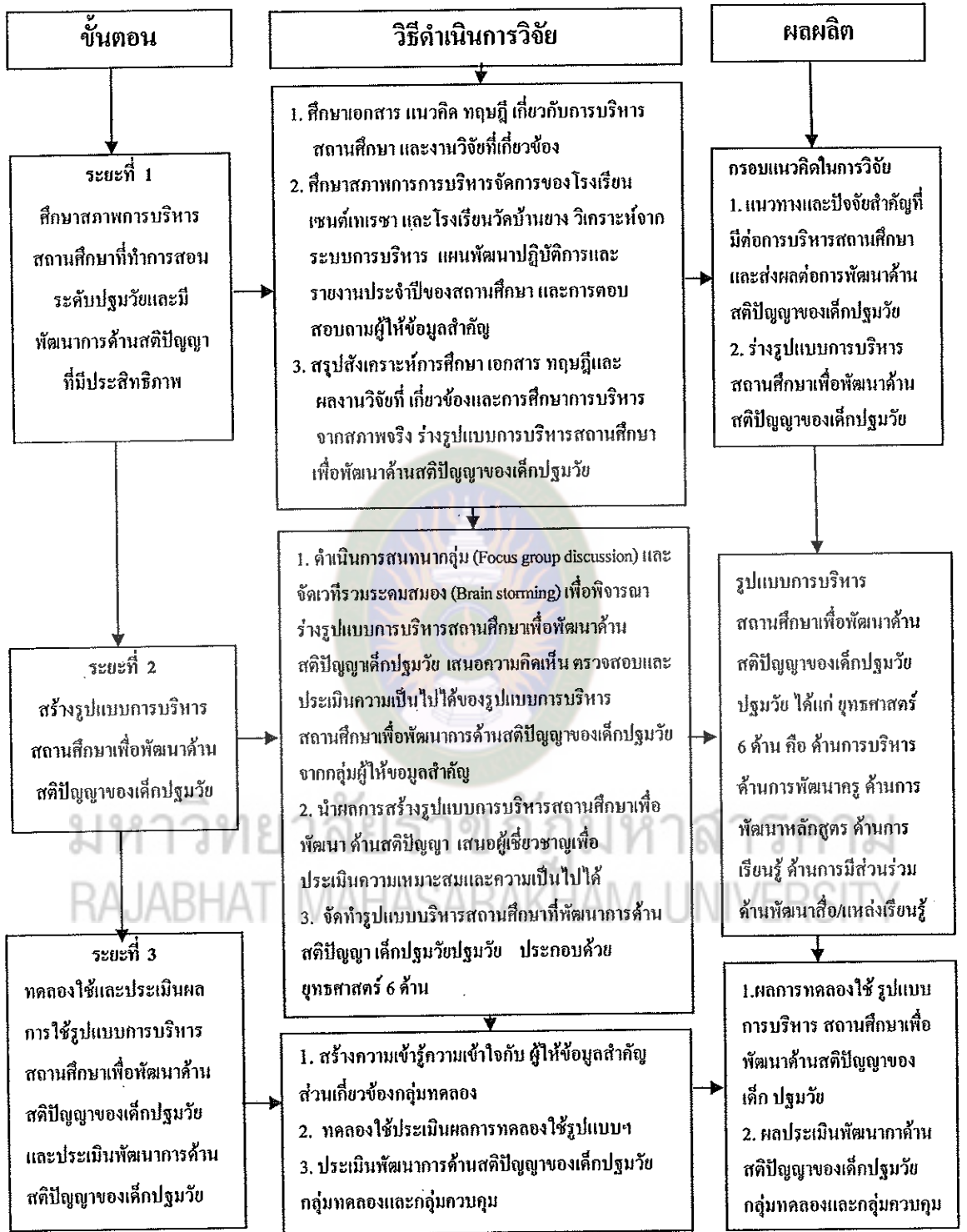
1. ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการอบรมก่อนและหลังการอบรมสร้างความเข้าใจการดำเนินการ ตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ประเมินความเชื่อมั่นของผู้เข้ารับการอบรมก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจในรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนบ้านชนบทเป็น โรงเรียนทดลอง และ โรงเรียนพะยอมพิทยไพศาลเป็น โรงเรียนควบคุม

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินการพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 30 ราย และ โรงเรียนกลุ่มควบคุมจำนวน 18 ราย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัย 2) ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาเหมาะสมกับวัย 3) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และ 4) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

สรุปผลกระบวนการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบแสดงในภาพที่ 13

ภาพที่ 12 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากแหล่งข้อมูลตามเนื้อหาและเพื่อความเที่ยงตรงของข้อมูลการวิจัยและกำหนดตามช่วงระยะเวลาของการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัย ในการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนปฐมวัย ในโรงเรียนเขตเทศบาล จำนวน 6 ราย และผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนปฐมวัย ในโรงเรียนวัดบ้านยาง จำนวน 4 ราย รวมจำนวน 10 ราย

การวิจัยระยะที่ 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัย ในการสนทนากลุ่มและการระดมสมอง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ราย ครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 5 ราย และผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย จำนวน 10 ราย นักวิชาการหรือศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 ราย และผู้เชี่ยวชาญหรืออาจารย์สอนในระดับมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิตักษิณบัตรและทำการสอนในสาขาปฐมวัย จำนวน 2 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 25 ราย

การวิจัยระยะที่ 3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัย ในการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 ราย ครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 5 ราย และครูผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย จำนวน 5 ราย รวมจำนวน 13 ราย นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 30 คน ของโรงเรียนชุมชนบ้านชนบทซึ่งเป็นโรงเรียนทดลอง และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 18 คน โรงเรียน โนนพะยอมพิทยไพศาล เป็น โรงเรียนควบคุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 2

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มทดลองด้วยเหตุผลดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่ต้องการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. เป็นโรงเรียนที่ต้องการทดลองใช้นวัตกรรมการเรียนรู้แบบมอนเตซซอรี
3. มีความพร้อมและได้รับความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษา
4. เป็นสถานศึกษาที่ผู้วิจัยเคยปฏิบัติงานและสามารถติดตามผลการทดลองการใช้

รูปแบบดังกล่าว

ผู้วิจัยกำหนดการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ในวันเสาร์ที่ 16 พฤศจิกายน 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปข้อมูลต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขั้นตอนของการวิจัย กำหนดเป็น 3 ระยะ ซึ่งแต่ละช่วงระยะมีการใช้เครื่องมือตามกิจกรรมเพื่อดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 มีดังนี้

1.1 แบบบันทึกการสังเกต มีลักษณะเป็นแบบบันทึกตามการศึกษาศาสนาการ ดำเนินงานบริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบบันทึกรายงานแผนการปฏิบัติงาน โครงการ กิจกรรม ตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 แบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานต้นแบบ ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 30 ข้อ บันทึกการตรวจสอบสภาพจริงของดำเนินงานและจัดรูปแบบ การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนา การบริหาร ด้านการพัฒนาครู ด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาการเรียน ด้านพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และด้านพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 มีดังนี้

2.1 แบบตรวจสอบรายการและแสดงความคิดเห็นของการสนทนากลุ่ม และจัดเวที ระดมสมอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบความสอดคล้องตามกรอบภารกิจของการบริหารจัดการ การศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 แบบประเมินรายการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดย ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องและความเป็นไปได้ของโครงการในการพัฒนาสถานศึกษา ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 6 ด้าน จำนวน 48 โครงการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 มีดังนี้

3.1 แบบประเมินผลก่อนและหลังการอบรม ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองใน โรงเรียนทดลองรูปแบบบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตาม หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

3.2 แบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อการพัฒนาสติปัญญา โดยให้ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นแบบ มีลักษณะเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ จำนวน 30 ข้อ

3.3 แบบประเมินผลการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ที่เรียนอยู่ใน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 แบบประเมินที่จัดทำขึ้นพัฒนาจากตัวบ่งชี้ ด้านสติปัญญาที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาพื้นฐานสร้างขึ้น โดยยึดความสอดคล้องกับธรรมชาติของกิจกรรม และตัวบ่งชี้จากแบบประเมินมาตรฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามช่วงระยะเวลาของการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะมีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือระยะที่ 1

1.1 กรอบเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ สอบถามข้อมูล ที่เป็นจริงส่วนบุคคลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย สภาพการทำงานและประเด็นปัญหาหรือ ข้อเสนอแนะต่างๆภายใต้ปัจจัยสำคัญ 6 ประการ

1.2 ร่างแบบสอบถามให้กระชับชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอข้อเสนอแนะ

1.4 นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและการจัดการศึกษาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) จำนวน 3 ท่านเพื่อหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Congruence : IOC)

1.6 คัดเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ โดยค่า IOC ที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 1

1.7 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือระยะที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยนำผลจากการสนทนากลุ่ม และ

สัมมนาระดมสมอง เครื่องมือ เป็นแบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ดังนี้

- 2.1 กำหนดกรอบเนื้อหาในการประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบที่กำหนด
- 2.2 ร่างแบบประเมินให้กระชับชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
- 2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอข้อเสนอแนะ
- 2.4 นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง
- 2.5 นำแบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญา

ของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและการจัดการศึกษาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง จำนวน 3 ท่านเพื่อหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

2.6 คัดเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ โดยค่า IOC ที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 1

2.7 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือระยะที่ 3

3.1 นำกรอบเนื้อหาการประเมินการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ได้แก่ ใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาเหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ กำหนดเนื้อหาจากแบบประเมินที่สังเคราะห์จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

3.2 ร่างแบบประเมินการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

3.3 นำร่างแบบประเมินการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอข้อเสนอแนะ

3.4 นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง

3.5 นำแบบประเมินการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและการจัดการศึกษาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง จำนวน 3 ท่านเพื่อหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

3.6 คัดเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ โดยค่า IOC ที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 1

3.7 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามช่วงระยะเวลา และเนื้อหาการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 1 รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฐมวัยในโรงเรียนเซนต์เทเรซา จำนวน 6 คน และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฐมวัยในโรงเรียนวัดบ้านยาง จำนวน 4 คน โดยใช้สอบถาม สังเกตและการสนทนากลุ่มแล้วสรุปร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่พัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัย 6 ด้านคือ ด้านการพัฒนาการบริหาร ด้านการพัฒนาครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาการเรียน ด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และ ด้านพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 รวบรวมจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสนทนากลุ่ม และระดมสมอง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักวิชาการ/ศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญ/อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิระดับคุณวุฒิบัณฑิตที่ทำการสอนในสาขาปฐมวัย โดยเก็บจากแบบประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนา สติปัญญาของเด็กปฐมวัย

2.2 รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ โดยเก็บจากแบบประเมินรายการความสอดคล้องและความเป็นไปได้ของโครงการตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่พัฒนา สติปัญญาของเด็กปฐมวัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 รวบรวมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนทดลอง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนปฐมวัย และผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย จำนวน 13 คน โดยเก็บจากแบบประเมินก่อนและหลังการอบรมการใช้รูปแบบการบริหาร สถานศึกษาที่พัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

3.2 รวบรวมจากผลการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยจากนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ใน โรงเรียนทดลองและ โรงเรียนควบคุม โดยเก็บก่อนและหลังการทดลองใช้

และประเมินผลการใช้ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในปีการศึกษา 2554 ระหว่างวันที่ 6-10 มีนาคม 2555

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ
  - 1.1 ค่าร้อยละ
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย
  - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน MANOVA (Repeated Measurement)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลโดยใช้เทคนิควิธี การศึกษา การบันทึก การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการประเมิน เมื่อได้ข้อมูลแต่ละประเภทแล้วผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และจัดกลุ่มข้อมูลตามความมุ่งหมายที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มข้อมูล และแปรผลอิงกรอบแนวคิดการศึกษา โดยวิธี พรรณวิเคราะห์ คือ ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการด้าน สติปัญญาของเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ระยะดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1

1.1 การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เช่น การบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทฤษฎีและการ พัฒนาการเด็ก การจัดการศึกษาปฐมวัย การพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

1.2 การวิเคราะห์ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาที่ทำการสอนระดับ ปฐมวัยและมีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนต้นแบบ ได้แก่ โรงเรียน เซนต์เทเรซา และโรงเรียนวัดบ้านยาง เป็นการวิเคราะห์แผนงาน โครงการ กิจกรรมดำเนินการ และนำมากำหนดเป็นร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ยืนยันยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการ สติปัญญาเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2

2.1 การวิเคราะห์ผลการสนทนากลุ่ม และการระดมสมอง จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนปฐมวัย ผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย นักวิชาการหรือศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญหรืออาจารย์ที่สอนระดับมหาวิทยาลัยมีคุณวุฒิต่างกันที่ทำการสอนในสาขาปฐมวัย ซึ่งเป็นการนำาร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์เป็นกลยุทธ์และโครงการที่ส่งผลต่อการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

2.2 การวิเคราะห์ผลการประเมินความสอดคล้องและความเป็นไปได้ของโครงการแต่ละโครงการ ตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย จากผู้เชี่ยวชาญ และนำมาปรับปรุงสร้างเป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เพื่อดำเนินการทดลองใช้ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 3

3.1 การวิเคราะห์ผลการสร้างความรู้ความเข้าใจกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนทดลอง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนปฐมวัย และผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ทั้งก่อนและหลังการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

3.2 การวิเคราะห์ผลการทดลองใช้ และประเมินผล การใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนทดลอง คือ โรงเรียนชุมชนบ้านชนบท ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนปฐมวัย ผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ทั้งก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

3.3 การวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนทดลองและโรงเรียนควบคุม ซึ่งเป็นการประเมินผลก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในปีการศึกษา 2554